

LUNDS
UNIVERSITET

Regeringen
Utbildnings- och kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Budgetunderlag för Lunds universitet avseende budgetåren 2006-2008

I enlighet med regeringens beslut 2004-12-16 får styrelsen för Lunds universitet härmed överlämna budgetunderlag för budgetåren 2006 – 2008. Budgetunderlaget tar sin utgångspunkt i de planeringsförutsättningar som anges i budgetpropositionen för år 2005 (prop. 2004/05:01), i universitetets budgetbeslut för 2005 samt i universitetets årsredovisning för 2004 och i den forskningsstrategi, som antogs 2003. Uppgifterna redovisas i enlighet med vad som anges i utbildningsdepartementets promemoria 2004-11-29.

1. Inledning

Lunds universitet har 2003 och 2004 stora ekonomiska driftunderskott. Universitetsstyrelsen, vars ledamöter tillträdde sina uppdrag 1 januari 2004, tog snabbt under våren beslut om åtgärder för att dels frigöra resurser i organisationen via rationaliseringar och kvalitetshöjningar att tillföras utbildningen och forskningen, dels snabbt och varaktigt åstadkomma ekonomisk balans i verksamheten. På styrelsens initiativ skapades således möjligheter för ett antal projekt med syftet

- att kartlägga på vilket sätt universitetet bättre kan stimulera vetenskaplig excellens och skapa attraktiva forskningsmiljöer,
- att kartlägga hur resursfördelningssystemet kan bidra till att stimulera utvecklingen av framgångsrika utbildningsmiljöer,
- att rationalisera lokalutnyttjandet och frigöra resurser,
- att rationalisera den löpande administrationen och frigöra resurser,
- att underlätta personalplaneringen i samband med kommande stora pensionsavgångar för att förstärka insatserna på prioriterade områden,
- att förbättra upphandlingsprocesserna för att frigöra resurser,
- att göra budgetprocessen och uppföljningsarbetet tydligare samt
- att åstadkomma ett bättre utbyte av de resurser som universitetet satsar på information och kommunikation.

Projekten fick benämningen Excellensprojektet och avrapporteringar från de olika arbetsgrupperna sker kontinuerligt till universitetsledning och styrelse. De första besluten om åtgärder med anledning av förslag från arbetsgrupperna avses bli fattade under våren 2005.

Under våren 2004 anmodades universitetets områden att lämna analyser och förslag till åtgärder med anledning av de driftunderskott som redovisats för 2003 och som bedömdes komma att prägla verksamheten också under 2004. De underlag som inlämnades till universitetsledningen bildade bl.a. grund för det beslut om en särskild Ekonomisk plan för universitetet som styrelsen beslöt om i september 2004. Den ekonomiska planen syftar till att på kort sikt återställa ekonomisk balans, att skapa positiva resultat i de olika fakultetsområdenas bokslut och på lång sikt att bygga upp sådana reserver att universitetet kan planera och satsa strategiskt i framtidsinriktade projekt.

För att ta vara på de möjligheter som styrelsens beslut ger är det också av stor vikt, att universitetet kan räkna med resursförstärkningar under kommande år, både vad avser myndighetsanslagen och de externa forskningsbidragen.

Generellt vill universitetet fästa uppmärksamheten vid vad vi vill kalla ett antal systemfel, som successivt leder till en djupgående systemkris för inte bara Lunds universitet utan hela högskolesystemet och särskilt de universitet som har en omfattande och till högsta internationella kvalitet strävande forskning. Detta har redovisats i ett antal olika sammanhang bl.a. i underlag inför forskningspropositionen. Till stor del handlar det om alltför knapphändiga resurser men också om vad systemet med relativt minskande direktanslag, s.k. fakultetsanslag, och ökande andel externa anslag.

De s.k. externa intäkterna har således ökat kraftigt under ett antal år vilket kunnat medföra en icke obetydlig expansion av forskningen vid såväl Lunds universitet som för andra universitet. Men samtidigt har denna utveckling medfört och förstärkt ett antal systemfel i svensk forskningsfinansiering. Ett sådant är en uppenbar felaktigt balans mellan externa forskningsbidrag och universitetets egen basfinansiering genom fakultetsanslag. Idag är betydligt över hälften av forskningen vid universitetet externt finansierad. För enskilda fakulteter är andelen än högre. För Lunds tekniska högskola (LTH) uppgår t ex andelen till två tredjedelar; en professor vid LTH får i genomsnitt dra in över 70 procent av sin lön genom egna ansökningar av externa medel. Det innebär ett mycket starkt beroende av de externa finansiärerna, att orimligt mycket tid går åt till ansökningsförfarande, särskilt som beviljande procenten är låg. När externa medel efterhand i vissa fall inte kommer in och om den enskilde forskaren är i 55-årsåldern, har universitetet en försörjningsplikt i kanske ytterligare tolv år. För att klara detta får besparingar göras bland yngre forskare med osäkrare anställningar.

När denna finansiering dessutom ofta för enskilda verksamheter varierar starkt mellan åren blir planeringssituationen mycket svår, eftersom externa finansiärer generellt sett inte medger uppbyggnad av någon buffert för att klara ens tillfälliga nedgångar i finansieringen, och eftersom fakultetsanslagen går åt till att täcka bristande extern overheadfinansiering respektive krav på medfinansiering av externfinansierade projekt.

Utrymmet för satsningar på nya initiativ och på yngre forskare blir mycket begränsat. Denna typ av grundläggande systemfel har trots allt med viss nöd kunnat hanteras så länge forskningsvolymen varit i tillväxt. När denna nu har stannat upp resulterar det i stora påfrestningar på organisationen. Det är också signifikativt att de stora underskotten inom Lunds universitet finns inom LTH, medicinska fakulteten och naturvetenskapliga fakulteten, dvs. de delar av universitetet som varit mest framgångsrika när det gäller att erhålla externa forskningsmedel. Resultatet har blivit att också mycket kvalitativt bra verksamheter har sådana ekonomiska problem att det kan behöva leda till nedläggning eller en radikalt minskad omfattning.

Ett argument som ligger bakom externfinansieringens ökning är att universiteten själva inte har klarat av prioriteringar, en kritik som särskilt tidigare var förståelig. Sedan fem till tio år tillbaka har dock den interna prioriteringen kraftigt ökat och alltfler externa bedömare medverkar vid Lunds universitet, som dessutom inrättat Scientific Advisory Boards för dels varje område, dels hela universitetet.

Också för grundutbildningen finns kvalitetsproblem till följd av alltför knappa resurser. Det blir enligt universitetets mening allt svårare att hålla en hög internationell nivå med de resursnivåer som grundutbildningen har att arbeta med. För grundutbildningen är en lösning heller inte att minska verksamheten – annat än tillfälligtvis genom att ta i anspråk sparade resurser - eftersom det leder till färre studenter och härigenom mindre intäkter.

Den situation som nu har redovisats är bakgrunden till de förslag om generella resursförstärkningar som universitetet för fram i detta budgetunderlag.

2. Grundläggande utbildning

2.1 Universitetets uppdrag

Regeringen angav som mål för Lunds universitet att antalet helårsstudenter under 2004 skulle öka i förhållande till 2003 och målet sattes till 27160 helårsstudenter. Universitetet uppnådde 27 822 helårsstudenter (exklusive trafikflygarutbildningen), vilket innebär en ökning med 1 046 helårsstudenter och 652 helårsstudenter över det i regleringsbrevet uppsatta målet. Antalet helårsstudenter inom teknik och naturvetenskap ökade till totalt 7 804 under 2004. Målet var även här att antalet helårsstudenter under 2004 skulle öka i förhållande till 2003 och uppgå till minst 7 550 vilket alltså överskreds med 254 helårsstudenter.

Universitetet har under de senare åren väsentligt förändrat utbildningsutbudet för att gå studenternas efterfrågan till mötes. Inom vissa områden finns sedan en tid en påtaglig brist på lärarresurser och undervisningslokaler, men universitetet har, till trots för detta, under ett antal år kunnat öka antalet helårsstudenter inom bl.a. samhällsvetenskap, teknik, medicin och vård d.v.s. områden där det råder ett stort söktryck. Universitetet har också framgångsrikt fortsatt att satsa på nya distributionsformer, främst genom en kraftig satsning på nätbaserad distansutbildning. Detta har väsentligt bidragit till att det totala antalet sökande till universitetet har ökat. Vi ser dock stora svårigheter att i det ekonomiska läge som universitetet nu befinner sig, efter några år med stora driftunderskott, kunna fortsätta utbyggnaden av den nätbaserade distansutbildningen.

Under 2004 har också syntts en viss generellt ökad efterfrågan på högre utbildning och därmed ett ökande söktryck.

Inom vissa områden är dock efterfrågan på utbildning fortfarande svag. Det gäller framför allt språkutbildning och kortare ingenjörsutbildningar. Tillsammans med Malmö högskola och Högskolan i Kristianstad har Lunds universitet genom LTH tecknat samarbetsavtal avseende planering av högskoleingenjörsutbildningarna. Genom att koncentrera vissa program till vissa orter ges möjlighet att skapa tillräckligt stora grupper och då kan flera inriktningalternativ erbjudas.

För naturvetenskaplig utbildning har glädjande nog en viss återhämtning skett. Sökandebilden har varit ljusare 2004 och antalet helårsstudenter och prestationer har ökat i förhållande till 2003. Vi ser detta som resultatet av ett långsiktigt och skickligt genomfört informations- och rekryteringsarbete som den naturvetenskapliga fakulteten ägnat sig åt i samarbete med gymnasieskolor i universitetets upptagningsområde.

Inom IT-inriktade utbildningar är sökandetrycket fortfarande mycket svagt. Universitetet avser dock att fortsätta satsa aktivt på olika åtgärder för att såväl öka som bredda rekryteringen, och på att successivt anpassa utbildningsutbudet till den rådande efterfrågan.

Sammantaget ligger universitetet betydligt över ersättningstaket för den grundläggande utbildningen. Universitetets prestationer i form av helårsstudenter och helårsprestationer hamnar ca 89 Mkr över regleringsbrevets takbelopp för 2004.

En mer detaljerad redogörelse och analys av utfallet av den grundläggande utbildningen under 2004 lämnas i universitetets årsredovisning.

Universitetets planering för 2005 har utgått från det omedelbara behovet att anpassa utbudet av program och kurser till de faktiska ekonomiska ramarna, som man disponerar för ändamålet. Det innebär att utbildningsutbudet minskar i förhållande till år 2004 med 767 helårsstudenter.

Jämfört med sökandetrycket generellt i landet är det fortfarande så, att det finns en större efterfrågan till utbildningar vid Lunds universitet. Universitetet kommer också att fortsätta att satsa särskilt för att i rekryteringsarbetet påverka de sökande så att områden med idag förhållandevis svag efterfrågan ökar i attraktivitet, som t ex språk och naturvetenskap.

För att Lunds universitet skall ta sin del av ansvaret för att det övergripande målet skall nås som statsmakterna satt upp för utbyggnaden av den högre utbildningen – att 50 procent av en ålderskull skall påbörja högskoleutbildning före 25 års ålder – så föreslås i detta underlag en fortsatt mindre expansion av grundutbildningen vid universitetet. Det finns också demografiska skäl – växande ungdomskullar – som under de närmaste åren kommer att påverka sökandetalet till högskoleutbildning. Mot denna bakgrund hemställer universitetet om resurser för utökning av grundutbildningen från 2007 med 50 helårsplatser inom utbildningsområde teknik, 50 helårsplatser inom utbildningsområde naturvetenskap och 100 helårsplatser inom område HTJS. Universitetet hemställer också nedan om resurser för fortsatt utbyggnad av grundutbildningen i Helsingborg och av läkarutbildningen vid universitetet.

Det är slutligen angeläget att understryka att den kraftiga utbyggnad av grundutbildningen som skett sedan mitten av 1990-talet successivt inte åtföljts av resurser i motsvarande omfattning. Resurssituationen för den grundläggande utbildningen är som framhållits ovan idag utomordentligt ansträngd. Det finns därför starka skäl för att per capitaersättningarna för grundutbildningen räknas upp generellt inom alla utbildningsområden, men i ett läge där universitetet måste prioritera hemställer vi i första hand att HTJS-prislapparna höjs med 5 procent 2006 och ytterligare 5 procent 2007.

2.2 Fortsatt extra anslag till finansiering av trafikflygarutbildning

Lunds universitet bedriver trafikflygarutbildning vid Trafikflyghögskolan i Ljungbyhed sedan 1 januari 1998. För detta utbildningsåtagande erhåller universitetet ett särskilt anslag vid sidan av det takbelopp för utbildning som universitetet i övrigt har till sitt förfogande. Detta särskilda anslag, som budgetåret 2005 uppgår till 26 171 tkr innefattar, enligt särskilt beslut, för begränsad tid en resursförstärkning för finansieringen av trafikflygarutbildningen som uppgår till knappt 5,2 miljoner kronor budgetåret 2005 och som varit kopplad till att också SAS bidragit till utbildningen. Omfattningen på uppdraget att genomföra trafikflygarutbildning har ökat från 26 helårsstudenter 2001 till 45 helårsstudenter 2005. Det är av största betydelse att universitetet även fortsättningsvis får disponera den särskilda resursförstärkningen om drygt 5 miljoner kronor för att upprätthålla kvalitet och kvantitet i detta åtagande. Detta torde vara en förutsättning för fortsatt ekonomiskt stöd också från flygindustrin.

2.3 Flyglärarytutbildning

I budgetunderlaget för 2004 redovisade universitetet förslag rörande genomförande av flyglärarytutbildning i anslutning till Trafikflyghögskolan. Därefter har universitetet i särskild ordning hos Högskoleverket fått examensrätt för flyglärarytexamen. En sådan utbildning har påbörjats under 2004. Universitetet finansierar denna utbildning inom det generella ekonomiska utrymmet, vilket är möjligt till följd av att universitetet kan utnyttja tidigare reserver. I längden är detta dock inte möjligt med hänsyn till kostnadsnivån för utbildningen.

Flyglärarytutbildningen, som omfattar 40 poäng, dimensioneras för ett årligt intag av 12 studerande. Kostnaden per studerande beräknas till 140 000 kr. Härav avser 100 000 kr den praktiska delen av utbildningen med dess inslag av flygning. Återstående medel har beräknats som en kombination av de ersättningsbelopp som gäller för helårsstudenter och helårsprestationer inom utbildningsområdena samhällsvetenskap och undervisning. I dessa medel om 40 000 kr ingår också ett smärre belopp för särskilda omkostnader till följd av att utbildningen är förlagd till Ljungbyhed. Med hänvisning till det nu redovisade föreslår universitetet att medelsanvisningen till TFHS för o m budgetåret 2006 utöver vad som föreslagits ovan räknas upp med 1 680 tkr för anordnande av flyglärarytutbildning.

2.4 Språkutbildningen

De humanistiska och teologiska utbildningarna vid Lunds universitet har under lång tid arbetat under svåra ekonomiska villkor. Tilldelningen per student är låg, och situationen har successivt försvårats eftersom de årliga kostnadsförändringarna, främst löneökningarna, har varit väsentligt högre än den kompensation som har getts via pris- och lönekostnadspåslaget. Allra störst har svårigheterna varit för språkutbildningarna, i synnerhet utbildningar i s.k. småspråk, dvs. språkutbildningar som lockar så få studenter att ämnena inte blir ekonomiskt självbärande.

Insikten om dessa problem är inte ny. Saken har diskuterats och utretts i olika sammanhang under lång tid. Den senaste utredningen om småspråken genomfördes av Högskoleverket 2002 och redovisades i januari 2003. I Högskoleverkets utredning finns en sammanfattande historik över de utredningar som med lite olika vinklingar

tidigare behandlat dessa frågor (1973, 1973, 1981, 1986, 1998 och 2000). Till detta kommer de synpunkter som successivt framkommer i Högskoleverkets utvärderingar. I utredningen från 2003 konstateras att flera av småämneproblemen behandlas redan i 70-talets utredningar och har återkommit sedan dess. ”En sådan fråga är resursbristen för små ämnen, en annan är få studenter och svårigheter att rekrytera till kurser på högre nivåer. Medelstilldelningssystemet, i dess med tiden varierande skepnader, kritiserades redan i 1981 års småämnestredning och återkommer sedan i utredningar och undersökningar fram till dags dato.”

Lunds universitet har givetvis inte passivt låtit problemen fortsätta. Inom ramen för det humanistiska områdets budget har språkämnen årligen fått högre tilldelning än andra humanistiska utbildningar, och under budgetåren 2002, 2003 och 2004 gjorde universitetet centralt en särskild satsning som innebar att 14 småspråk undantogs från prestationskraven. Det visade sig emellertid att denna åtgärd inte var tillräcklig. De ekonomiska problemen för de kursgivande institutionerna kvarstod, och i många fall har det visat sig vara svårt att upprätthålla en tillfredsställande akademisk kvalitet. I den vällovliga ambitionen att upprätthålla ett brett kursutbud har institutionerna tillgripit tillfälliga lösningar, som lett till ojämn undervisningsfrekvens och ibland till att undervisningen har bedrivits helt och hållet av odisputerade lärare.

Universitetets ekonomiska situation innebär för det humanistiska området ett besparingskrav från universitetsstyrelsen på 4,1 miljoner inför budgetåret 2005. Som en följd av detta beslut styrelsen för detta område i september 2004 att tillsvidare upphöra med undervisning i 8 språk, nämligen norska, finska, litauiska, tjeckiska, ungerska, estniska, indonesiska och thai. De fyra sistnämnda av dessa språk är s.k. kryssämen för Lunds universitet och universitetet avser att senare detta år återkomma till departementet i frågan om kryssämen. Som universitetet ser det måste en resursförstärkning ske för att det skall vara möjligt att fortsätta att undervisa i dessa ämnen på en rimlig resursnivå. Alternativet, som universitetet ser det, är att ta bort skyldigheten rörande dessa språk.

Mot denna bakgrund äskar vi en särskild resursförstärkning till de fem småspråk (till de fyra som nämns ovan tillkommer rumänska) som finns på Lunds krysslista, innebärande en höjning av grundutbildningsanslaget från och med 2006 med 5 miljoner kronor. En förstärkning med 1 Mkr per ämne skulle innebära att löne- och basala kringkostnader för en lektor var garanterade.

Hela situationen understryker kravet på en samlad nationell policy för hur den högre utbildningen skall hantera språkundervisningen.

2.5 Utökad läkarutbildning

Det har sedan flera år varit känt att importen av utländska läkare är omfattande och ökande. Inom några få år ökar också pensionsavgångarna inom läkarkåren kraftigt. En utbyggnad av läkarutbildningen vid landets medicinska fakulteter pågår sedan några år tillbaka, men tillskottet till läkarkåren när de studenter som nu är under utbildning är färdigutbildade kommer att vara helt otillräckligt. Det måste också ses som en tvivelaktig inställning hos ett land med utvecklat välfärdssystem, att i så stor utsträckning som Sverige nu gör, förlita sig på tillskott av läkare från mindre bemedlade länder, vilka fått stå för hela utbildningskostnaden för dessa läkare.

Universitetet hemställer om att få utöka läkarutbildningen vid Lunds universitet med 16 nya studenter från och med verksamhetsåret 2006 och att resurser motsvarande ett utökat intag våren 2006 med 8 studenter och ett intag hösten 2006 med ytterligare 8 studenter tillförs universitetet.

2.6 Breddad rekrytering och ökad mångfald

Regeringen har under 2002 och 2003 anvisat särskilda medel för åtgärder för att förbättra rekryteringen till grundläggande utbildning och då med särskild inriktning mot en breddad social och etnisk mångfald.

Universitetet har genomfört en rad åtgärder med detta syfte och genomför under åren 2003 – 2005 en särskild satsning med medel som avsätts särskilt. Arbetet med breddad rekrytering måste i stor utsträckning inriktas mot att finna former för olika typer av förberedande utbildningar och stöd i undervisningen. En viktig del i den särskilda satsningen på främst breddad rekrytering är ett omfattande projekt i samarbete med högskolan i Kristianstad och Malmö högskola tillsammans med ett dussintal folkhögskolor i Skåne och som innebär att ett par hundra elever genomgår ett studieförberedande läsår på folkhögskola och därefter kommer att erbjudas ökade möjligheter till tillträde till universitetet. Universitetet har också satsat på en lång rad andra åtgärder. Exempel är inrättande av en studieverkstad med språkstöd och en utbyggnad av ett system med mentorer.

Om verksamheten på sikt skall få genomslag så att större studentgrupper skall kunna erbjudas att ta del i olika typer av förberedande utbildningar och kunna erbjudas mer omfattande stöd måste den ges mer reguljära former. Ett system där verksamheten i viktiga avseenden skall finansieras med projektmedel som söks särskilt för varje aktivitet är i detta sammanhang både tungrovt och svårhanterligt. Det nuvarande resurstilldelningssystemet till den grundläggande utbildningen är inte heller lämpat för att bedriva en mer omfattande verksamhet av detta slag. Universitetet föreslår därför att statsmakterna under en period framåt anvisar särskilda medel för genomförande av åtgärder som syftar till en breddad rekrytering, i Lunds fall förslagsvis 3 Mkr årligen under budgetperioden.

2.7 Lunds universitets verksamhet i Helsingborg

Lunds universitet har sedan 1998 genomfört en kraftig utbyggnad av grundläggande utbildning i Helsingborg. Utbildning bedrivs läsåret 2004/2005 inom följande program - socionomutbildning, service management, kommunikationsvetenskap, miljöstrategi, marinbiologi, ingenjörsutbildning och YTH-utbildning. Dessutom anordnas tekniskt basår och fristående kurser. Totalt omfattar verksamheten ca 1 750 helårsstudenter.

Det är av stor betydelse att en fortsatt utbyggnad av verksamheten i Helsingborg kan ske. Målsättningen är att utbildningsvolymen skall svara mot ca 3 500 helårsstudenter. Denna volym är en förutsättning för att de fasta kostnaderna för infrastruktur och lokaler skall utgöra en rimlig andel av kostnaderna för att bedriva verksamheten i Helsingborg. Av den anledningen bedrivs ett intensivt utvecklingsarbete för att utveckla utbildningsutbudet. Detta arbete sker i nära samarbete med kommunerna i nordvästra Skåne och med näringslivet och andra intressenter i regionen. Avsikten är att så långt

möjligt åstadkomma en samlad utbildningsprofil i Helsingborg som kompletterar universitetets verksamhet i Lund och som möjliggör att nya pedagogiska grepp också prövas.

Universitetet hemställer om en höjning av takbeloppet för att kunna forsstätta utbyggnaden i Helsingborg. Vi bedömer att en fortsatt utbyggnad med 875 helårsstudenter under perioden 2006 – 2008 skulle innebära en merkostnad på ca 13 Mkr årligen under perioden.

Äskandet grundar sig på målet att under den kommande sexårsperioden nå 3 500 helårsstudenter och med en fördelning av utbildningsplatserna på två tredjedelar HTJS och en tredjedel NT.

2.8 Planering för masterutbildningar inom Bologna-processen

Inom universitetet pågår planeringsarbete för att utöka antalet masterutbildningar, så att ett rimligt utbud av sådana finns tillgängligt när kraven på anpassning av universitetets utbildningar till gemensamma regler i enlighet med kommande Bologna-traktater blir verklighet. Det är angeläget att grundutbildningsanslagets resursnivåer anpassas till de ökade kostnader som en omställning till nivådifferentierad grundutbildning kommer att innebära.

3. Forskning och forskarutbildning

3.1 Forskarutbildning

Rekryteringen till forskarutbildningen har minskat under 2004. Detta har att göra med de ekonomiska svårigheter som flera av universitetets fakulteter brottas med. För att kunna ta emot alla studenter som efterfrågar forskarutbildning krävs en väsentlig utbyggnad av anslaget för forskning och forskarutbildning.

Universitetet har i tidigare budgetunderlag föreslagit att den verksamhet med särskilda forskarskolor som inleddes under 2001 bör utvecklas och byggas ut till flera områden. De erfarenheter som har vunnits pekar på att denna form av samlad forskarutbildning i vissa sammanhang fungerar väl och att också samverkan kring forskarutbildningen med de högskolor som saknar vetenskapsområde utvecklats positivt. Mot denna bakgrund är det enligt universitetets uppfattning angeläget att pröva forskarskolor inom ytterligare några områden. Universitetet vill som tidigare peka på att möjligheterna till sådan organiserad samverkan i forskarutbildningen skulle kunna vara särskilt lämplig att pröva inom språkområdet.

Vid Lunds universitet har ett språk- och litteraturcentrum tagits i bruk, där språkinstitutioner tillsammans med litteraturvetenskap samlats under ett tak. Därmed finns stora möjligheter att på olika sätt öka samverkansmöjligheterna mellan de olika språkämnena och en forskarskola inom detta område skulle kunna få en central roll i vidareutvecklingen av forskarutbildningen inom språkområdet.

Målet för forskarexamina under perioden 2001 – 2004 har överträffats med bred marginal inom samtliga vetenskapsområden och för universitetet i sin helhet med totalt

352 forskarexamina. För perioden 2005 – 2008 har universitetet ålagt följande mål för examinationen inom forskarutbildningen:

<u>Vetenskapsområde</u>	<u>Mål 2005 - 2008</u>
Humanistiskt-samhällsvetenskapligt	450
Medicinskt	480
Naturvetenskapligt	320
Tekniskt	450

Detta är väsentligt högre tal än vad som gällt för den förflutna perioden och det kan föreligga risk för att målen är för högt satta mot bakgrund av de ekonomiska påfrestningar som universitetets forskning och forskarutbildning har att hantera. För att forskarutbildningen skall kunna fortsätta expandera, i enlighet med uttalade önskemål från statsmakterna, så krävs väsentlig ökade myndighetsanslag. Den stora volymen forskarutbildning vilar på en bräcklig grund så länge den externa finansieringen av verksamheten är en så avgörande förutsättning som den är idag.

3.2 Forskning

I universitetets underlag till regeringens forskningsproposition redovisades såväl universitetets övergripande analys kring forskning som universitetets närmare resonemang och prioriteringar för utvecklingen av forskningen vid Lunds universitet. Universitetet har också redovisat förslag till ökade resurser för såväl svensk forskning allmänt, som för forskningen vid Lunds universitet. Ovan har universitetet redovisat en generell analys av forskningens situation vid universitetet.

Då innehållet i regeringens forskningsproposition inte är känt när detta budgetunderlag för 2005 lämnas, så utgår universitetet från, att de förslag till satsningar som presenterades i budgetunderlaget för 2004 fortfarande äger aktualitet.

Mot denna bakgrund föreslår universitetet en ökning av de direkta forskningsanslagen till Lunds universitet med tio procent årligen under perioden 2006 – 2008, vilket skulle innebära en positiv förändring av fakultetsanslagens storlek vid universitetet med cirka 360 miljoner kronor. En sådan ökning skulle dels självfallet kraftigt stärka den grundläggande långsiktiga forskningen vid universitetet, dels återställa en rimlig proportion mellan grundfinansiering och bidragsfinansiering. Återställandet av den under åren successivt förlorade balansen mellan fakultetsanslag och externa forskningsmedel är den mest angelägna åtgärd som statsmakterna nu har att vidta som ytterst ansvariga för forskningens villkor i landet. Detta har universitetet argumenterat för i det nämnda underlaget till forskningspropositionen och vi vill med enfaset understryka att det fortfarande är vår uppfattning att denna problematik snarast måste få en lösning. I redogörelser nedan beskrivs hur denna obalans tar sig olika uttryck i planering och verksamhet inom universitetets fakulteter.

De båda effekter vi nämner ovan skall ses mot bakgrund av att universitetets samlade forskningsverksamhet har ökat kraftigt under en följd av år. Den reala ökningen av forskningsresurserna har dock genomgående bestått i ökande externa bidrag, antingen från andra statliga finansierare eller från stiftelser och privata forskningsfinansierare. Denna utveckling finns i ekonomiska termer ingående redovisad i universitetets årsredovisning och den beskrevs också i årsredovisningen för 2003 och har kortfattat

redovisats ovan. Problematiken kan i korthet sammanfattas så, att det inom flera fakulteter idag råder en kraftig obalans mellan fakultetsanslagen och de externa forskningsanslagen. Fakulteternas möjligheter att göra egna prioriteringar och att stimulera den fria grundforskningen har därmed blivit alltmer begränsade. Detta förstärks ytterligare av att externa finansiärer kräver motfinansiering från fakultetsanslagen. Det är också vanligt att outnyttjade bidragsutrymmen skall återbetalas medan problem som innebär förseningar och fördyringar förväntas bli bekostade av de anslagsmedel som forskaren/universitetet disponerar. Ett stort antal av de externa finansiärerna accepterar inte heller den s.k. overheadnivå som gäller för svenska universitet. Rådande system förutsätter med andra ord att universitetet tar alla underskott medan externa finansiärer vill ha förekommande överskott från projektforskningen återbetalade.

Utvecklingen av de externa forskningsanslagen har alltså inte enbart en positiv sida, men är likafullt en nödvändighet för att universitetet skall kunna fullgöra sin uppgift. Den finansiering som sker genom Vetenskapsrådet och genom andra statliga och privata finansiärer är en förutsättning för merparten av universitetets forskning. Samtidigt måste det, för att universitetet skall kunna vara attraktivt för externa finansiärer, finnas en basfinansierad verksamhet av rimlig omfattning. Utan en bättre balans mellan extern finansiering och anslagsfinansiering finns risken att svensk universitetsforskning inte som hittills kan utvecklas i en dialog mellan universitetets forskare och externa finansiärer utan istället i stora delar kommer att styras av intressen utanför forskningsinstitutionerna.

En annan viktig effekt av den uppkomna situationen är att all planering riskerar att bli kortsiktig och måste anpassas till de signaler om resursallokering som kommer från de externa finansiärerna. Det finns därmed en uppenbar risk för en likriktning av svensk forskning snarare än den mångfald som är grunden för hela forskningssystemet. Att orimligt stor tid måste ägnas åt att skriva ansökningar bidrar också till en betydande ineffektivitet. Om denna utveckling fortsätter och om inte de forskningstunga universiteten kompenseras för den relativa minskningen av forskningsanslagen kommer detta på sikt att försämra Sveriges möjlighet att hävda sig i den internationella forskningskonkurrensen.

Obalansen mellan fakultetsanslagen och de externa forskningsresurserna är alltså idag det enskilt största problemet för universitetets forskningsverksamhet och universitetet ser det som utomordentligt angeläget att fakultetsanslagen under perioden kan ges den föreslagna förstärkningen.

Den äskade förstärkningen av fakultetsanslagen skulle i första hand komma att styras till de strategiska framtidssatsningar som universitetet redogjort för bl.a. i underlaget till forskningspropositionen och till att bereda yngre framgångsrika forskare sådana villkor för sin forskning, att de ser det vara fördelaktigt att etablera sig och bedriva denna i Sverige. Det är också angeläget att kunna rekrytera välmeriterade utländska forskare till svenska universitet.

Inom många områden tenderar forskning idag att utvecklas till alltmer storskalig verksamhet. Forskningsatsningar kan inte begränsas till enskilda forskargrupper eller enskilda institutioner utan måste bygga på samverkan mellan stora grupper forskare över både institutions- och fakultetsgränser om man skall kunna åstadkomma slagkraftig forskning med hög internationell kvalitet. Större samlade forskningsprogram kräver i många fall också betydande investeringar i t ex dyrbar utrustning eller lokaler. I sådana

fall kommer det att vara angeläget att forskningsplaneringen sker i ett nära samspel mellan universitetets ledning och de enskilda fakulteterna.

I universitetets forskningsstrategi identifieras sådana större forskningsområden eller forskningsteman där Lunds universitets unika bredd kan tas tillvara. Ett exempel på ett sådant tema, som kan baseras på kompetenser inom de flesta av universitetets fakulteter, är det fält som berörs av biovetenskaper, medicin och kemi men som också har anknytning till ekonomi, beteendevetenskaper, juridik och etik och som kan sammanfattas under begreppet livsvetenskaper. Ett annat exempel på ett samlande tema där förutsättningarna finns för en större satsning rör utvecklingen mot en hållbar samhällsutveckling. Ett tredje exempel är den föreslagna satsningen inom medicin och läkemedel.

I underlaget till forskningspropositionen redovisades också som ett viktigt framtidsperspektiv för universitetet behovet av åtgärder för att öka yngre forskares karriärmöjligheter och anställningstrygghet, bl.a. från ett jämställdhetsperspektiv.

Bland större viktiga infrastruktursatsningar vill universitetet särskilt framhålla följande.

Inom det nationella laboratoriet för synkrotronljus, MAX-lab, pågår en planering för fortsatt utbyggnad till det s.k. MAX IV. Totalt rör det sig om en satsning på ca en och en halv miljard kronor. Projektet beräknas ta sex år att fullborda och diskussion med Vetenskapsrådet och andra tänkta forskningsfinansiärer pågår. Universitetet vill starkt understryka det nödvändiga av planering och beslut så att MAX IV kan börja byggas så snart som möjligt.

Avseende ESS (European Spallation Source) fortsätter planeringen för att få anläggningen lokaliserad till Lund. Arbetet bedrivs som projekt inom ett konsortium, ESS-Scandinavia, med Lunds universitet som bas.

Regeringen har uppdragit till Allan Larsson att som särskild förhandlare för staten undersöka möjligheterna till att denna gemensamma europeiska forskningsanläggning placeras i Sverige. ESS-Scandinavia och Lunds universitet stöder Allan Larsson i detta arbete.

3.3 Satsning på innovationssystemet

Lunds universitets satsning på innovationssystemet, LU Innovation, förstärks och nyligen har ett avtal träffats mellan universitetet och Teknikbrostiftelsen om att utveckla gemensamma former för att hitta kommersialiserbara forskningsidéer. Avtalet är en ytterligare konkretisering inom ramen för det samarbete som startats under 2003 mellan universitetet, Forskningsbyn Idéon, Teknikbrostiftelsen och Region Skåne. Inom detta samarbetsprojekt sker en alltså en satsning på utbildning och forskning kring innovationer och innovationssystem samt en uppbyggnad av ett omfattande system för uppsökande verksamhet och stöd till innovationer och kommersialisering. Totalt omfattar denna satsning 150 Mkr under sex år och sker i samverkan med Vinnova.

Denna satsning är dock självfallet inte tillräcklig för att nog kraftfullt kunna medverka till en ökad tillväxt baserad på forskning och utbildning. I universitetets yttrande över Vinnforskutredningen 2003 redovisar vi dels behov av ytterligare satsningar på universitetets system för innovationsstöd, dels behov av ett rimligt kapital för universitetets

holdingbolag. Universitetet föreslår att ytterligare medel avsätts fr.o.m. 2006 motsvarande minst en procent av de statliga anslagen till forskning vid universitetet.

3.4 Konstnärligt fakultetsanslag

Universitetet tar också detta år upp frågan om resurser för forskarutbildning inom det konstnärliga området.

Vid de konstnärliga högskolorna i Malmö bedrivs sedan 1995 forskarutbildning i musikpedagogik med hittills 6 disputerade.

Forskarutbildning inom det konstnärliga området är någonting nytt och representerar enligt universitetets uppfattning en viktig utveckling för konst och kultur. Den forskarutbildning som bedrivs har också väckt stort intresse nationellt såväl som internationellt. Forskarutbildningen i fri konst, musik resp. teater har f.n. 7 doktorander.

Regeringen har uppdragit åt Vetenskapsrådet att stödja den framväxande forskarutbildningen samt har år 2001 uppdragit åt universiteten i Lund samt Göteborg att anordna konferenser på detta tema. Ett av de förslag dessa konferenser mynnade ut i var inrättande av konstnärliga fakultetsanslag. Musikhögskolan i Malmö fick som enda konstnärliga institution i landet stöd för forskningsanknytning av musiklektörutbildning av Högskoleverket. Detta stöd har dock bara utgått till och med 2002. De konstnärliga högskolorna i Malmö har också för åren 2001–2005 fått stöd från Vetenskapsrådet för ett konstnärligt forskarkollegium till vilket anslutit sig flera institutioner inom och utom landet.

På detta sätt finansieras forskarutbildningen hittills med en kombination av anslag från universitetet och extern finansiering. Det är dock knappast möjligt att finansiera den reguljära verksamheten på detta sätt på sikt. Det är därför angeläget, att medel tillförs fakultetsanslaget för de konstnärliga högskolorna i Malmö.

Ett första delmål bör vara att fördubbla antalet doktorandanställningar för att uppnå den kritiska massa som är nödvändig för kvaliteten i forskarutbildningarna. Detta motsvarar en ytterligare kostnad om 5 Mkr. Härtill kommer tillgång till teknisk utrustning, bibliotek samt lokaler för produktioner. Universitetet planerar att tillgodose dessa behov genom ett nytt centrum, *Inter Arts Center*.

I avvaktan på vad regeringens forskningsproposition kan innehålla i denna fråga vill Universitetet således föreslå att medel tillförs fakultetsanslaget för de konstnärliga högskolorna i Malmö med totalt 12 Mkr på årsbasis.

3.5 Svenska trycket

Universitetet vill erinra om vårt remissvar på den s.k. KB-utredningen där vi redovisade behov av resurser för det nationella uppdraget att spara det s.k. reservexemplaret av allt svenskt tryck och att vara den primära utlåningskällan för detta tryck. Universitetet vill återupprepa kravet på ett resurstillskott om 5 Mkr.

4. Investeringar i anläggningstillgångar

Universitetets planerade investeringar i anläggningstillgångar redovisas i tabell 7.

5. Investeringar i lokaler

Universitetets investeringar i lokaler framgår av tabell 8.

6. Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Universitetet bedömer att den kredit som fastställts för 2005 kan vara oförändrad under perioden.

7. Avgiftsbelagd verksamhet

Intäkterna av avgifter och andra ersättningar belöpte sig under 2004 till 410 Mkr vilket är en minskning med 23 Mkr jämfört med 2003. I avgifter och andra ersättningar ingår förutom uppdragsverksamhet även t ex intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen samt realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar.

Uppdragsutbildningen har ökat mellan 2003 och 2004. Intäkterna avseende utbildning åt annan högskola har i huvudsak avsett medverkan i lärarutbildningen vid Malmö högskola. Intäkterna 2004 är lägre än 2003 och omfattar knappt 20 Mkr. På grund av omläggningen av lärarutbildningen kan en ytterligare minskning av intäkterna från medverkan i lärarutbildning väntas de närmaste åren.

Uppdragsforskningens intäkter 2004 var drygt 133 Mkr.

Intäkter och kostnader inklusive transfereringar avseende uppdragsverksamheten framgår av följande sammanställning. I intäkter ingår förutom avgiftsintäkter även räntesintäkter.

Resultatområde	Över/under			
	Över/under skott t.o.m. 2003	Intäkter 2004	Kostnader 2004	Över/under skott 2004
Uppdragsverksamhet				
Beställd utbildning	8 451	18 980	21 036	-2 056
Uppdragsutbildning	-1 441	44 147	42 707	1 440
Uppdragsforskning	16 759	133 236	140 634	-7 398
Offentligrättslig verksamhet				
Högskoleprovet	0	1 896	1 986	-90
Summa	23 769	198 259	206 363	-8 104

Avgiftsintäkterna beräknas för perioden 2006 – 2008 öka med 1 procent.

8. Sammanfattning av äskanden

Lunds universitets bedömning är att efterfrågan på grundläggande högskoleutbildning kommer att öka. Mot den bakgrunden räknar universitetet med att under 2005 nå en utbildningsvolym som ligger något över det fastställda taket i ersättning för grundutbildning.

Universitetet föreslår en ytterligare utbyggnad av grundutbildningen under perioden med sammanlagt drygt 1 100 helårsstudenter och en höjning av takbeloppet inklusive kvalitetsförstärkning med drygt 103 Mkr vid planeringsperiodens slut. En betydande del av utbyggnaden beräknas ske i Helsingborg.

Därutöver föreslås ovan en anslagsförstärkning från 2006 till Trafikflyghögskolan med 6,7 Mkr.

Universitetet framhåller behovet av fortsatt ekonomiskt stöd, 3 Mkr årligen från 2006 för arbete med breddad rekrytering.

Universitetet föreslår att de direkta anslagen till forskning och forskarutbildning vid universitetet ökas med ca 10 procent av fakultetsanslaget årligen från och med 2006.

Universitetet föreslår också att 12 Mkr tillförs universitetet för forskarutbildning inom det konstnärliga området.

Universitetet räknar med den försvagning av den externfinansierade forskningen som iakttagits under 2003 och 2004 kommer att vändas till en expansion igen och att de externa forskningsanslagen skall fortsätta med en nettoökning om ca två procent årligen under planeringsperioden.

Universitetet föreslår att nya resurser motsvarande en procent av de statliga forskningsanslagen tillförs universitetet för en ökad satsning på innovationer och kommersialisering.

Universitetet föreslår att det tilldelas 5 Mkr från och med 2006 för handhavandet av reserv-exemplar av det svenska trycket.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetsstyrelsen vid sammanträde den 18 februari 2005. I beslutet deltog ordföranden, f generaldirektören Allan Larsson samt ledamöterna rektor Göran Bexell, riksdagsman Bo Bernhardsson, regionråd Pia Kinhult, ordförande i mellersta Skånes sjukvårdsdistrikt Britt-Marie Lundqvist, kanslichef Bengt Nörby, länsöverdirektör Lise-Lotte Reiter, professor Bärbel Hahn-Hägerdal, professor Torbjörn von Schantz, universitetslektor Paula Uddman, studerande Lise Alm, studerande Nils Gustafsson samt studerande Susanne Ragvald. Dessutom närvarade företrädarna för de anställda Carita Brinck och Kajsa Widell, företrädaren för de studerande Christian Resebo samt universitetsdirektören Peter Honeth, föredragande.

Göran Bexell

Peter Honeth

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 1

Total budget;	2004	2005	2006	2007	2008
nollförslag (mnkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹⁾	2 956	3 024	3 024	3 019	3 019
Avgifter och andra ersättningar 2)	410	414	418	422	427
Bidrag 3)	1 425	1 649	1 682	1 716	1 750
Finansiellt netto 4)	19	19	19	19	19
Summa intäkter	4 810	5 106	5 143	5 176	5 215
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	3 074	3 125	3 155	3 185	3 215
Lokaler	663	667	711	722	729
Drift/Övrigt	1 036	1 044	1 015	1 009	1 004
Avskrivningar	257	260	260	260	260
Summa kostnader	5 030	5 096	5 141	5 176	5 208
Periodens kapitalförändring	-220	10	2	0	7

I beloppen ingår inte transfereringar. Däremot ingår fr o m 2005 medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag samt därtill hörande kostnad.

1) I beloppet ingår ersättning för klinisk utbildning (ALF-medel) med 354 Mkr för åren 2005 - 2008.

2) Avgifter och andra ersättning beräknas öka med 1 % från 2005

3) Den stora skillnaden avseende intäkter av bidrag mellan åren 2004 och 2005 beror på att 2004 har ett nytt verktyg för beräkning av upplupna och förutbetalda intäkter tagits i bruk vilket inneburit att underskottsprojekt som tidigare periodiserats nu resultatavräknats. Detta har påverkat redovisade intäkter av bidrag avseende 2004. Bidragsintäkter beräknas öka med 2 % årligen från 2005

4) I finansiellt netto för 2004 ingår resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag med 2 Mkr.

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 2

Nollförslag för verksamhetsgren: Grundläggande högskoleutbildning (mnkr)	2004	2005	2006	2007	2008
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹					
– takbelopp	1421	1437	1437	1437	1437
– särskilda åtaganden 1)	101	99	99	94	94
Avgifter och andra ersättningar 2)	130	136	137	139	140
Bidrag 3)	56	62	63	63	64
Finansiellt netto 4)	5	5	5	5	5
Summa intäkter	1713	1739	1741	1738	1740
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	1133	1140	1145	1150	1148
Lokaler	289	290	285	287	290
Drift/Övrigt	257	259	251	248	246
Avskrivningar	55	55	55	55	55
Summa kostnader	1734	1744	1736	1740	1739
Periodens kapitalförändring	-21	-5	5	-2	1

I beloppen ovan ingår inte transfereringar.

1) I beloppet ingår ersättning för klinisk utbildning (ALF-ersättning) med 70 Mkr för åren 2005 - 2008.

2) Avgifter och andra ersättning beräknas öka med 1 % från 2005

3) Den stora skillnaden avseende intäkter av bidrag mellan åren 2004 och 2005 beror på att 2004 har ett nytt verktyg för beräkning av upplupna och förutbetalda intäkter tagits i bruk vilket inneburit att underskottsprojekt som tidigare periodiserats nu resultatavräknats. Detta har påverkat redovisade intäkter av bidrag avseende 2004.

4) I finansiellt netto för 2004 ingår resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag med 0,5 Mkr.

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 3

Nollförslag för verksamhetsgren: Forskning och forskarutbildning (mnr)	2004	2005	2006	2007	2008
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag 1)	1434	1488	1488	1488	1488
Avgifter och andra ersättningar 2)	280	278	281	283	287
Bidrag 3)	1369	1587	1619	1653	1686
Finansiellt netto 4)	14	14	14	14	14
Summa intäkter	3097	3367	3402	3438	3475
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	1941	1985	2010	2035	2 067
Lokaler	374	377	426	435	439
Drift/Övrigt	779	785	764	761	758
Avskrivningar	202	205	205	205	205
Summa kostnader	3296	3352	3405	3436	3 469
Periodens kapitalförändring	-199	15	-3	2	6

I beloppen ingår inte transfereringar. Däremot ingår fr o m 2005 medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag samt därtill hörande kostnad.

1) I beloppet ingår ersättning för klinisk utbildning (ALF-medel) med 284 Mkr för åren 2005 - 2008.

2) Avgifter och andra ersättning beräknas öka med 1 % från 2005

3) Den stora skillnaden avseende intäkter av bidrag mellan åren 2004 och 2005 beror på att 2004 har ett nytt verktyg för beräkning av upplupna och förutbetalda intäkter tagits i bruk vilket inneburit att underskottsprojekt som tidigare periodiserats nu resultatavräknats. Detta har påverkat redovisade intäkter av bidrag avseende 2004.

4) I finansiellt netto för 2004 ingår resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag med 1,5 Mkr.

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 4

Total budget förändringsförslag (mnkr)	2004	2005	2006	2007	2008
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag 1)	2 956	3 024	3 211	3 382	3 521
Avgifter och andra ersättningar 2)	410	414	418	422	427
Bidrag 3)	1 425	1 649	1 682	1 716	1 750
Finansiellt netto 4)	19	19	19	19	19
Summa intäkter	4 810	5 106	5 330	5 539	5 717
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	3 074	3 125	3 312	3 488	3 634
Lokaler	663	667	711	722	729
Drift/Övrigt	1 036	1 044	1 045	1 069	1 087
Avskrivningar	257	260	260	260	260
Summa kostnader	5 030	5 096	5 328	5 539	5 710
Periodens kapitalförändring	-220	10	2	0	7

I beloppen ingår inte transfereringar. Däremot ingår fr.o.m. 2005 medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag samt därtill hörande kostnad.

- 1) I beloppet ingår ersättning för klinisk utbildning (ALF-medel) med 354 Mkr för åren 2005 - 2008.
- 2) Avgifter och andra ersättning beräknas öka med 1 % från 2005
- 3) Den stora skillnaden avseende intäkter av bidrag mellan åren 2004 och 2005 beror på att 2004 har ett nytt verktyg för beräkning av upplupna och förutbetalda intäkter tagits i bruk vilket inneburit att underskottsprojekt som tidigare periodiserats nu resultatavräknats. Detta har påverkat redovisade intäkter av bidrag avseende 2004. Bidragsintäkter beräknas öka med 2 % årligen från 2005
- 4) I finansiellt netto för 2004 ingår resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag med 2 Mkr.

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 5

Förändringsförslag för verksamhetsgren: Grundläggande högskoleutbildning (mnr)	2004	2005	2006	2007	2008
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag 1)	1522	1536	1536	1531	1531
Förslag till förändring av takbelopp 2)			22	44	44
Förslag till förändring av takbelopp 3)			14	39	54
Förslag till förändring av medel för Särskilda åtaganden 4)			2	7	7
Förslag till förändring av medel för Särskilda åtaganden 5)			5	5	5
Förslag till förändring av medel för Särskilda åtaganden 6)			3	3	3
Avgifter och andra ersättningar 7)	130	136	137	139	140
Bidrag 8)	56	62	63	63	64
Finansiellt netto 9)	5	5	5	5	5
Summa intäkter	1713	1739	1787	1836	1853
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	1133	1140	1184	1232	1243
Lokaler	289	290	285	287	290
Drift/Övrigt	257	259	258	264	264
Avskrivningar	55	55	55	55	55
Summa kostnader	1734	1744	1782	1838	1852
Periodens kapitalförändring	-21	-5	5	-2	1

I beloppen ovan ingår inte transfereringar.

- 1) I beloppet ingår ersättning för klinisk utbildning (ALF-ersättning) med 70 Mkr för åren 2005 - 2008.
- 2) Kvalitetsförstärkning av utbildningsområdena humaniora, samhällsvetenskap, juridik och teologi, se avsnitt 2.1.
- 3) Nya platser, se avsnitt 2.1, 2.5 och 2.7.
- 4) Fortsatt extra anslag för trafikflygarutbildningen samt anslag för flygläroverutbildningen se avsnitt 2.2 och 2.3.
- 5) Förstärkning för småspråken, se avsnitt 2.4.
- 6) Breddad rekrytering och ökad mångfald, se avsnitt 2.6.
- 7) Avgifter och andra ersättning beräknas öka med 1 % från 2005
- 8) Den stora skillnaden avseende intäkter av bidrag mellan åren 2004 och 2005 beror på att 2004 har ett nytt verktyg för beräkning av upplupna och förutbetalda intäkter tagits i bruk vilket inneburit att underskottsprojekt som tidigare periodiserats nu resultatavräknats. Detta har påverkat redovisade bidragsintäkter för 2004.
- 9) I finansiellt netto för 2004 ingår resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag med 0,5 Mkr.

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 5A Förslag till förändring

Utgångspunkt är det regeringen anvisat i budgetpropositionen för 2005	2006	2007	2008	Beräknad total förändring
	Ber.	Ber.	Ber.	
Lärosätets förslag till förändringar av hst fördelade på utb.omr.				
Humanistiskt				
Teologiskt				
Juridiskt				
Samhällsvetenskapligt	195	290	195	680
Naturvetenskapligt	95	150	100	345
Tekniskt		50		50
Farmaceutiskt				
Vård				
Odontologiskt				
Medicinskt	12	16	16	44
Undervisning				
Övrigt				
Design				
Konst				
Musik				
Opera				
Teater				
Media				
Dans				
Idrott				
Summa förändring av antalet helårsstudenter (hst)	302	506	311	1119
Summa förändring av takbelopp i 2005 års prisnivå	14	25	15	54

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 6

Förändringsförslag för verksamhetsgren:	2004	2005	2006	2007	2008
Forskning och forskarutbildning (mnkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag 1)	1434	1488	1488	1488	1488
– Förslag till förändring 2)			120	240	360
– Förslag till förändring 3)			12	12	12
– Förslag till förändring 4)			4	8	12
– Förslag till förändring 5)			5	5	5
Avgifter och andra ersättningar 6)	280	278	281	283	287
Bidrag 7)	1369	1587	1619	1653	1686
Finansiellt netto 8)	14	14	14	14	14
Summa intäkter	3097	3367	3543	3703	3864
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	1941	1985	2128	2256	2 391
Lokaler	374	377	426	435	439
Drift/Övrigt	779	785	787	805	823
Avskrivningar	202	205	205	205	205
Summa kostnader	3296	3352	3546	3701	3858
Periodens kapitalförändring	-199	15	-3	2	6

I beloppen ingår inte transfereringar. Däremot ingår fr.o.m. 2005 medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag samt därtill hörande kostnad.

1) I beloppet ingår ersättning för klinisk utbildning (ALF-medel) med 284 Mkr för åren 2005 - 2008.

2) Ökat fakultetsanslag se avsnitt 3.2.

3) Konstnärligt fakultetsanslag, se avsnitt 3.4

4) Satsning på innovationssystem, se avsnitt 3.3

5) Svenskt tryck, se avsnitt 3.5.

6) Avgifter och andra ersättning beräknas öka med 1 % från 2005

7) Den stora skillnaden avseende intäkter av bidrag mellan åren 2004 och 2005 beror på att 2004 har ett nytt verktyg för beräkning av upplupna och förutbetalda intäkter tagits i bruk vilket inneburit att underskottsprojekt som tidigare periodiserats nu resultatavräknats. Detta har påverkat redovisade intäkter av bidrag avseende 2004.

8) I finansiellt netto för 2004 ingår resultat från andelar i dotterföretag och intresseföretag med 1,5 Mkr.

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 7

Investeringar i anläggningstillgångar enligt nollalternativet (mnkr)	2004	2005	2006	2007	2008
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	429	431	441	456	461
Beräknad nyupplåning	176	185	190	180	180
varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar	18	10	12	10	10
varav förbättringsutgifter på annans fastighet	16	20	40	18	18
Beräknad amortering	174	175	175	175	175
UB lån i Riksgäldskontoret	431	441	456	461	466
Beräknad räntekostnad	10	10	11	11	12
Ränteantaganden för nyupplåning		2,2	2,5	2,5	2,5
Föreslagen låneram² utifrån totalbudget, inklusive förändringar	528	510	510	510	510
Investeringar som ej skall lånefinansieras	25	75	85	90	90
Totalt investeringsbehov	201	260	275	270	270

LUNDS UNIVERSITET

Tabell 8

Redovisning av lokaler enligt nollalternativet (mnkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplanen					
– föregående års utgång	488 585	494 712	494 961	496 191	493 169
– ökning under året	7 969	1 158	5 400	0	0
– minskning under året	1 842	909	4 170	3 022	0
– vid årets utgång (A)	494 712	494 961	496 191	493 169	493 169
Förbättringsutgift på annans fastighet ¹	115	105	111	97	85
– nyinvesteringar	13	14	36	7	7
– avskrivningar	27	24	30	21	19
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B) ²	602	605	647	657	663
Genomsnittlig hyra (kr/m²LOA) ³	1 216	1 222	1 304	1 332	1 344
Lokalkostnader (C) ⁴	663	667	711	722	729
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) ⁵	1 340	1 348	1 433	1 464	1 478
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader ⁶	13%	13%	14%	14%	14%

Kommentar

I ca 75% av hyrekontrakten ingår kostnader för media i hyran. I posten "Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan" ingår alltså dessa kostnader i det redovisade materialet.

I posten "Lokalkostnader" har antaganden om en årlig kostnads-/volymökning om 3% för resterande 25% av kontrakten gjorts. Mediekostnaden (där denna redovisas utanför hyrekontrakten) för 2004 uppgick till 36,4 Mkr.

I lokalkostnader ingår hyreskostnader för lokaler som hyrs ut i andra hand.

Dessa uppgick till 37 Mkr under 2004.

I posten C Lokalkostnader ingår även kostnader för renhållning och städning samt bevakningsuppdrag.